

prof. Ing. Marian Gúčík, PhD.  
Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici

**Oponentský posudok**  
**na vymenovanie docentky Ing. Vandy Marákov ej, PhD. za profesorku**  
**v študijnom odbore cestovný ruch**

Na základe rozhodnutia Vedeckej rady Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici z 15. júna 2018 v súvislosti so začatím konania na vymenúvanie za profesorku doc. Ing. Vandu Marákovú, PhD., na základe predložených materiálov a osobného poznania kandidátky, podávam tento oponentský posudok.

Docentka Vanda Maráková (narodená 4. augusta 1976) je absolventkou medzinárodne akreditovaného štúdia EFAH Ekonomika a manažment hotelierstva a pohostinstva v odbore cestovný ruch na Ekonomickej fakulte UMB (1995 – 2000). Zamestnankyňou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici je od 1. septembra 2000 na ustanovený pracovný čas doteraz. Externé doktorandské štúdium v odbore 62-03-9 - odvetvové a prierezové ekonomiky so zameraním na cestovný ruch absolvovala v skrátanom termíne v roku 2003, kedy obhájila dizertačnú prácu na tému „Možnosti zdokonaľovania nástrojov podpory malých a stredných podnikov“. Na Ekonomickej fakulte UMB pracovala najskôr ako asistentka a odborná asistentka a od roku 2010 ako docentka, po tom ako sa habilitovala v odbore cestovný ruch a obhájila habilitačnú prácu na Ekonomickej fakulte UMB na tému „Uplatňovanie nástrojov marketingovej komunikácie v strediskách cestovného ruchu“. Ešte počas štúdia absolvovala prax v cestovných kanceláriách ako manažérka práce s verejnosťou a predaja zájazdov. Po roku 2000 bola hodnotiteľkou projektov verejného a súkromného sektora v cestovnom ruchu a cezhraničnej spolupráce na vtedajšom Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR. Od roku 2010 je prodekankou pre medzinárodnej vzťahy na Ekonomickej fakulte UMB.

V doterajšej praxi preukázala svoju erudíciu v pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti.

**Tri najvýznamnejšie diela.** Na posúdenie som dostal tri práce, z ktorých dve sú publikované v zahraničí (obidve v medzinárodnom tíme).

*Destination Structure Revisited in View of the Community and Corporate Model* (Prehodnotenie štruktúry cieľového miesta na základe komunitného a podnikového modelu) (publikované v *Tourism and Management Perspectives*, roč. 24, 2017, október, s. 54 – 63; Elsevier; evidované v databáze WoS a Scopus). Stať poukazuje na konkurenciu a spoluprácu zainteresovaných subjektov v cieľovom mieste a hľadanie optimálnej organizačnej štruktúry založenej na komunitnom a podnikovom modeli. Na príklade cieľového miesta Vysoké Tatry a Liptov-Jasná analyzuje organizačnú štruktúru pomocou sieťovej analýzy a navrhuje zmeny v organizačnej štruktúre. Stať poskytuje nový pohľad na organizačnú štruktúru a riadenie cieľového miesta a nový prístup k tvorbe koncepcie komunitného a podnikového riadenia.

*Factors of Tourism's Competitiveness in the European Union Countries* (Faktory konkurencieschopnosti cestovného ruchu v štátoch Európskej únie) (publikované v *E+M Ekonomie a manažment*, roč. 19, 2016, č. 3, s. 92 – 109; evidované v databáze WoS a

Scopus). Stať na základe vybraných faktorov hodnotí konkurencieschopnosť členských štátov Európskej únie v cestovnom ruchu. Faktory konkurencieschopnosti v cestovnom ruchu tvoria priemerné výdavky turistov v domácom, odchodovom a príchodovom cestovnom ruchu. Analýza preukázala výraznú geografickú variabilitu dostupnosti ubytovacích zariadení členských štátov EÚ a štatisticky významnú koreláciu medzi dostupnosťou ubytovacích zariadení a počtom turistov prichádzajúcich do členských štátov, medzi konkurencieschopnosťou štátov EÚ a výdavkami na cestovný ruch.

*Marketingová komunikácia v cestovnom ruchu* (Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. 166 s. ISBN 978-80-8168-394-7 (recenzentky J. Staszewska – Poľsko, I. Vajčnerová – Česko). Ide o vysokoškolskú učebnicu, ktorá podáva systematický výklad tradičných a virtuálnych poznatkov o komunikácii manažmentov cieľových miest nielen vo vzťahu k návštevníkom, ale aj v rámci cieľového miesta, čo je často veľmi náročné. Hodnotu diela znásobujú výsledky vlastného skúmania autorky a príklady dobrej praxe zo zahraničia. Tejto problematike sa dlhodobo venuje pozornosť v zahraničí, u nás je to prvá učebnica s touto problematikou.

Z prezentovaných prác je zaujímavá problematika komunitno-podnikového modelu riadenia cieľového miesta. Bolo by zaujímavé poznať stanovisko inaugurantky k tejto problematike, a to aj z hľadiska veľkosti a finančného zabezpečenia oblastných organizácií cestovného ruchu.

**Pedagogická činnosť.** Docentka Vanda Maráková 18-ročnú pedagogickú prax na vysokej škole. V pedagogickej činnosti sa od roku 2010 postupne venovala početným vyučovacím predmetom v 1. a 2. stupni štúdia. V súčasnosti vyučuje v 2. stupni štúdia Manažment a marketing cestovného ruchu, Kvantitatívny a kvalitatívny výskum cestovného ruchu, Destination Management a Tourism Management and Marketing. V 3. stupni štúdia vyučuje Marketingový manažment cestovného ruchu a Manažment cestovného ruchu. Viedla 87 diplomových prá, 19 bakalárskych prác a 5 dizertačných prác.

Je spolugarantkou študijného programu v 2. stupni štúdia Ekonomika a riadenie cestovného ruchu. Bohatá je angažovanosť docentky Marákovovej pri vytváraní medzinárodných projektov edukácie v anglickom jazyku na fakulte. V rokoch 2004 - 2009 sa podieľala v programe MBA v spolupráci s Nottingham Trent University na zabezpečovaní predmetov Organizing Work and Managing Human Resources, Managing Human Resources a Consultancy project a v štúdiu MBA viedla 5 záverečných prác. Podieľala sa na príprave a zabezpečovaní dvojitého diplomu študijného programu Tourism and Regional Planning - Management and Geography v spolupráci s Katolíckou univerzitou Eichstätt-Ingolstadt, ktorý sa na Ekonomickej fakulte UMB uskutočňuje od roku 2012, kde vedie a oponuje záverečné práce a anglickom jazyku. V súčasnosti sa podieľa na príprave medzinárodnej certifikácie Svetovej organizácie cestovného ruchu UNWTO TedQual 2. stupňa štúdia programu Ekonomika a riadenie cestovného ruchu na Ekonomickej fakulte UMB. V spolupráci s partnerskou Fakultou cestovného ruchu na University of Balearic Island na Mallorke, pripravuje spoločný študijný program pre 1. stupeň štúdia. Od roku 2000 je členkou komisie pre bakalárske a inžinierske štátne skúšky v odbore cestovný ruch.

Je spoluautorkou osnov viacerých vyučovacích predmetov, ktoré sa zaviedli do študijných programov, a to Manažment a marketing cestovného ruchu (2009), Destination Management (2012), Tourism Management and Marketing (2012), Kvantitatívny a kvalitatívny výskum

v cestovnom ruchu (2015). Od roku 2011 je hosťujúcou lektorkou na Fakulte riadenia a sociálnej komunikácie Jagelovskej univerzity v Krakove.

Je garantkou vyučovacích predmetov Dejiny kultúry, Kvantitatívny a kvalitatívny výskum v cestovnom ruchu, Manažment a marketing cestovného ruchu, Manažment cieľového miesta, Marketingový manažment cestovného ruchu.

Docentka Maráková je autorkou a spoluautorkou dvoch vysokoškolských učebníc a odborných monografií. Za doterajšie obdobie sa vypracovala na uznávanú odborníčku v oblasti manažmentu a a marketingu cieľových miest, čo preukazuje aj bohatou vedecko-výskumnou a publikačnou činnosťou. Osobitne oceňujem transfer jej vedecko-výskumnej činnosti a jej medzinárodnú pedagogickú angažovanosť v edukačnej oblasti, čo pokladám za silnú stránku udržateľnosti študijného programu a odboru cestovný ruch na Ekonomickej fakulte UMB.

**Vedeckovýskumná činnosť.** Počas pôsobenia na Katedre cestovného ruchu a spoločného stravovania sa podieľala na riešení výskumných projektov zameraných na podnikanie a cieľové miesta cestovného ruchu. Bola riešiteľkou 11 medzinárodných projektov, napr. Horizont 2020, Culture 2000 (z toho v 2 ako zodpovedná riešiteľka) a 8 domácich grantových projektov VEGA (z toho v jednom ako zodpovedná riešiteľka) a projektu KEGA. Významná je aj jej účasť na riešení projektov pre prax so zreteľom na rozvoj cestovného ruchu v regiónoch.

Poznatky z vedecko-výskumnej činnosti publikovala ako autorka a spoluautorka publikácií vydaných doma a v zahraničí (v Česku, Poľsku, Švajčiarsku, Nemecku, Fínsku, Bulharsku, USA, Spojenom kráľovstve). Predniesla 19 prednášok na zahraničných vedeckých konferenciách a 8 na domácich vedeckých konferenciách. Publikovala 5 recenzií na knihy a zborníky, vypracovala 4 oponentské posudky na dizertačné práce a 1 oponentský posudok na habilitačnú prácu a 27 posudkov na knižné publikácie a state publikované vo vedeckých časopisoch a zborníkoch.

Ako školiteľka viedla 6 doktorandov, z ktorých 5 ukončilo štúdium (požaduje sa 1) obhajobou dizertačnej práce (Terézia Repáňová, Ivana Šimočková, Tomáš Gajdošík, Miroslava Medved'ová, Diana Kvasnová) a jedna doktorandka je po dizertačnej skúške (Anna Doležalková).

**Publikačná činnosť a jej ohlas.** Docentka Maráková je autorkou dvoch vysokoškolských učebníc (požaduje sa 1), 12 odborných knižných publikácií a skript (požaduje sa 5), 4 vedeckých monografií (požadujú sa 2). Doma publikovala 23 vedeckých prác (požaduje sa 20) a 28 vedeckých prác v zahraničí (požaduje sa 13). V recenzovaných zborníkoch z vedeckých konferencií publikovala 25 prác (požaduje sa 20), z toho 17 v zahraničí (požaduje sa 15) a 8 na domácich vedeckých konferenciách (požaduje sa 5). Okrem toho publikovala 8 odborných a iných prác (požaduje sa 5).

Na získanie titulu profesor sa podľa Akreditačnej komisie požaduje minimálne 55 publikovaných vedeckých prác, dosiahla 80 prác a 10 výstupov kategórie A (požaduje sa 6 výstupov). Sú jej známe 4 recenzie na publikované práce.

Ocenením jej vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti je pozívanie do medzinárodných tímov riešiteľov projektov a členstvo v redakčných radách štyroch vedeckých časopisoch (z

toho v 3 v zahraničí) - Ekonomická revue cestovného ruchu (Ekonomická fakulta UMB, od roku 2011), Turystyka, Sport i Zdrowie (Politechnika Opolska, od roku 2012), Zeszyty Naukowe Wydziału Nauk Ekonomicznych (Politechniki Koszalińskiej, od r. 2014), a Marketing of Scientific and Research Organizations (Institute of Aviation Warszawa, od r. 2017).

**Ostatná odborná činnosť.** Bohatá je aktivita docentky Marákovej v styku s praxou. V rokoch 2003 až 2006 bola v tíme hodnotiteľov projektov EÚ. Na Ekonomickej fakulte UMB je členkou odborovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore cestovný ruch (od roku 2014), členkou komisií pre štátne záverečné skúšky v prvom a druhom stupni štúdia a pre dizertačné skúšky v treťom stupni štúdia.

Od roku 2011 je prodekanou pre medzinárodné vzťahy a zodpovedá za realizáciu projektov medzinárodnej spolupráce v rámci programu Erasmus (2011 - 2013) a Erasmus+ (od roku 2014), realizáciu mobilit na štúdium a stáže študentov a mobility učiteľov, ktoré sú najrozvinutejšie na Univerzite Mateja Bela. Od roku 2012 je za Ekonomickú fakultu UMB koordinátorkou International CEEPUS Network of Administration, Economics and Organizational Sciences. Za UMB pripravila projekt Erasmus+ KA2 Teacher Training for Valorization of Natural Areas.

Absolvovala početné zahraničné pobyty na partnerských univerzitách a vysokých školách najmä v Česku, Španielsku, Taliansku, Nemecku, Spojenom kráľovstve, ale aj v Belgicku, Bielorusku, Fínsku a Švajčiarsku.

## **Záver**

Komplexné hodnotenie výsledkov cieľavedomej pedagogickej, vedeckovýskumnej práce a pracovnej angažovanosti docentky Vandy Marákovej ma oprávňuje konštatovať, že významne prispela k rozpracovaniu teórie cieľových miest cestovného ruchu s akcentom na ich manažment a marketing, k transferu týchto poznatkov do vysokoškolskej edukácie a tvorbe projektov pre prax. Svoju teoreticko-metodologickú skúsenosť odovzdáva v graduálnom vzdelávaní v odbore cestovný ruch a doktorandskom štúdiu ako lektorka a školiteľka doktorandov. Jej činnosť a publikované práce sú známe nielen doma, ale aj v zahraničí.

Na základe hodnotenie výsledkov dosiahnutých v pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti a predložených materiálov

docentky Ing. Ing. Vandy Marákovej, PhD.

a) konštatujem, že spĺňa kritériá na vymenovanie za profesorku v súlade so Smernicou UMB č. 1/2013, Kritériami na vymenúvanie profesorov schválenými Vedeckou radou Univerzity Mateja Bela 14. apríla 2014 v súlade s § 82 ods. 7 Zákona č. 132/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a

b) odporúčam inauguračnej komisii i Vedeckej rade Ekonomickej fakulty UMB schváliť jej menovanie za profesorku v študijnom odbore cestovný ruch.

Banská Bystrica 3. septembra 2018

